

ΜΗΧΑΛΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν 'Αθήναις και ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπαξ ἡ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΓΩΝ ΕΜΦΥΛΙΟΣ

Τίνες εἰσὶν ἐκεῖ κάτω εἰς τὰ βάθη τοῦ Θερμαϊκοῦ, εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Χαλκιδικῆς, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Ἄξιου καὶ τοῦ Λυδίου, ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς ἀρχαίας Πέλλης, οἱ ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους, οἱ σχεδὸν μαχόμενοι καὶ εἰς δύο ἀντίθετα στρατόπεδα παρατεταγμένοι ; Τίνες ἐναντίον τίνων ; Καὶ περὶ τίνος ; Ἡκούσθη πούθεν ἡ πλατάγημα τοῦ δικεφάλου ἀετοῦ ἢ ὦφθη ἀναλαμπὴ κράνουσ καίσαρροβασιλικῆ ἢ καλπᾶκιον βουλγαρικὸν ἐπρόβαλε τὴν ζοφεράν μορφήν του ; Μηδὲ οἰωνὸς κατακτῆσεως ὦφθη ἄνωθεν τῆς Θεσσαλονίκης, μηδὲ καλπᾶκιον σλαβικὸν ἐθεάθη ἐκεῖ, ἀλλ' Ὁ Ἕλληνας καθ' Ἑλλήνων, Μακεδόνες ἐναντίον Μακεδόνων, τὸ ἥμισυ τῆς Θεσσαλονίκης ἐναντίον τῆς ἄλλης Θεσσαλονίκης, εἰς κλάδος μιᾶς ἐγκρίτου οἰκογενείας ἐναντίον ἐτέρου τῆς αὐτῆς κλάδου, ἐξανέστησαν, καὶ ἡ Κοινότης εὐρίσκειται διηρημένη περὶ τρυφερώτατον ζήτημα, τὸ ἐκπαιδευτικόν. Ἐφορία εἰς τὸ ἐν στρατόπεδον, Ἐφορία εἰς τὸ ἄλλο, Γυμνασιάρχης ἐκεῖ, Γυμνασιάρχης ἐδῶ, Κανονισμοὺς, Γεν. Συνέλευσιν, Εἰκοσιτετραμελῆ Ἐπιτροπὴν, καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δέ. Ἐργάζονται δὲ οἱ Βούλγαροι, ἰδρύνοντες διδασκαλεῖα, ἐργάζονται οἱ Οὐνῖται ἀρπάζοντες ψυχὰς, ἐργάζονται οἱ Ἀγγλικανοὶ θηρεύοντες ἄγραν, ἐργάζονται οἱ Τοῦρκοι διαιροῦντες καὶ ἡγεμονεύοντες.

* * *

Τὰ αἰσθήματα περιττά, ἡ ἀγανάκτησις φροῦδη, κονταὶ αἱ λέξεις. Ἐκθέσωμεν τὰ γεγονότα ὡς ἐγένοντο καὶ ὡς ἤλθον, ἄρωμεν τοὺς ἐπιπροσθούνας λίθους, τὰ σκύδαλα, τὴν ἰλὺν, τὴν ἄμμον, τὸν κοινορτόν, καὶ καθαρῖσωμεν τὴν ὁδόν. Ἐπαπειλεῖται σχῆσμα μεταξύ Ἑλλήνων καὶ Ἑλλήνων ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ ; Εἶνε ἐγκλημα τοιαύτη φαντασία εἶναι αὐτοχειρία τοιαύτη σύλληψις. Πρόκειται περὶ ἐνὸς τῶν παροδικῶν ἐκείνων νεφῶν ἅτινα ἐξαφανιζόμενα γαλανώτερον ἀποκαλύπτουσι τὸν οὐρανόν, αἰθριώτερον δὲ τὸν αἰθέρα. Ἑλληνικὸν ὁ ἀδελφοπόλεμος, ἑλληνικωτέρα ὁμῶς ἡ ἀναδέλφωσις. Θρόμβους αἵματος μεμιγμένα ἀντηλλάγησαν πολλάκις τὰ πιστότερα τῶν φιλημάτων. Ὅ,τι εἶπε περὶ ἑαυτοῦ ὁ Καραϊσκάκης ; ἀγνωρίζω πότε νὰ γίνωμαι δαίμων καὶ πότε ἄγγελος, ἀς λεχθῆ ὡς ἀλήθεια περὶ ὅλου τοῦ ἔθνους καὶ ὀρκισθῆτω ἐπὶ τῆς μνήμης τοῦ μεγάλου στρατηγῆ ὅ,τι ὠρί-

σθη ἐκεῖνος ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς φαληρικῆς τραγωδίας, ὅτι ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θά πολιτευθῆ ὡς ἄγγελος.

Καὶ τί ἔχουν νὰ μοιράσουν τὰ δύο στρατόπεδα ἐν Θεσσαλονίκῃ ; Τὸν Οἰκονόμου ! "Ὀ ! εἴμεθα βέβαιοι ὅτι, ἂν θέλωσιν, ὁ μεστὸς αἰσθήματος καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλὰ καὶ στενότητος διδασκαλικῆς Θεσσαλονικεὺς Γυμνασιάρχος θά παραδώσῃ προφρόνως, ἂν πρόκειται αἱ δύο μερίδες ἐπὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ νὰ συνδιαλλαγῶσι, τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος αὐτοῦ πρὸς ἀποθέωσιν καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ πρὸς ἐξόντωσιν καὶ σπαραγμόν. Καὶ τί ἄλλο ἔχουν νὰ μοιράσουν πρὸς Θεοῦ ; Τὸ γυμνάσιον ; Ἄλλὰ δὲν ἀνήκει εἰς ἄλλην τὴν Κοινότητα καὶ τὰ τέκνα τῆς Κοινότητος καὶ τὰ τέκνα τῶν τέκνων των ; Ἄλλὰ δὲν εἶνε εἰς κρίκος τῆς μακεδονικῆς ἀλύσεως, τοῦ τιμαλφοῦς αὐτοῦ λειψάνου, ὅπερ ἡ θά σύρωμεν μίαν ἡμέραν ἐν τοῖς ποσὶν ἡμῶν κατάδικοι, δούλοι τῶν δούλων μας γενόμενοι, ἢ ἕκαστος θά φέρῃ τεμάχιον αὐτοῦ τοῦ ἐλάσματος ὡς τὸ ἐνδοξότερον παράσημον ἐπὶ τοῦ στήθους ;

Ἡξεύρετε τὴν πηγὴν τοῦ κακοῦ, τὸ μικρόβιον αὐτὸ τοῦ ἐμφυλίου μολύσματος ; Ὁ ἀρξιστάρχος Κόντος, τυλιγμένος ἐντὸς συνταγματικῆς παλαιοχάρτου ἰδοῦ τὸ γιγαντώδες μικρόβιον ὅπερ ἔφερε τὴν σῆψιν καὶ τὴν ζύμωσιν καὶ τὸ ἄζωτον καὶ τὰ δηλητήρια εἰς τὴν ἀγνήν τῆς Θεσσαλονίκης ἀτμοσφαιραν. Ἐκ λεξειδίων μοχθηρῶν καὶ παμμιάρων κατὰ Κόντον ἀρξάμενος ὁ ἀγὼν καὶ εἰς θεωρίας συνταγματολογικὰς ἐκλογικῶν δικαίων καὶ ἀντιπροσωπευτικῆς συστήματος ἐκτραπεῖς, ἤρξατο νὰ δέρῃ τὴν οὐσίαν, τὴν ζύμην ἐξ ἧς ὁ ἔθνικὸς πλάττεται ἄρτος διὰ τὴν Μακεδονίαν. Ὁ Γυμνασιάρχης μαθητῆς τοῦ Κόντου ἤθελε τὸ Γυμνάσιον Ἀκαδημίαν σοφῶν οὐαί ! εἰς καθηγητὴν ἐὰν ἔλεγε Βυζαντινὸς καὶ ὄχι Βυζαντινός, ἂν ἔλεγεν ἢ λέμβος καὶ ὄχι ὁ λέμβος. Σταυρωθῆτω ! ἀνεφώνει ὁ ἀγαθὸς καὶ ἐνθουσιαστὴς καὶ λίαν εὐπαιδευτὸς καὶ ὄχι ἄριστος ἀρχαιολόγος κ. Οἰκονόμου, ἀλλὰ μὴ εὐρὸς συνάμα, μηδὲ πρακτικὸς, μηδὲ τὸ βριθὸς τῶν μακεδονικῶν ὀνειρῶν δυνάμενος νὰ συμπεριλάβῃ ἐν ἑαυτῷ μεθ' ἀρμονίας. Ἐντεῦθεν διάστασις μεταξύ Γυμνασιάρχου καὶ Καθηγητῶν, πόλεμος, ἀντεγκλήσεις, ἀνταλλαγὴ ὕβρεων, συζητήσεις, μικρολογίαι, κόμματα, προσηλυτισμὸς φοιτητῶν, διαιρέσεις. Κατὰ τὸν διδάσκαλον καὶ οἱ μαθηταὶ ὅταν ὁ Κόντος ζητῆ ν' ἀνταλλάξῃ τὸν ἐθνολογικὸν διὰ λεξιλογικὸν ἀγῶνα καὶ τὴν σημαίαν τοῦ Γερμανοῦ διὰ τοῦ λεξικοῦ τοῦ Ἐρρίκου Στεφάνου, ἡ πνευματικὴ ἀτμοσφαῖρα ἦν ἡ Αἰόλος αὐτὸς ἐμφυσᾷ δὲν δύναται ἢ τοιαῦτα ἐξαμβλώματα νὰ πα-

ραγάγη βυζαντινῆς στενοκεφαλίας καὶ ἐξάψων ἀξίων αἰθούσης φρενοκομείου.

Εὐτυχῶς ἔληγε τὸ συμβόλαιον φέτος μετὰ τοῦ κ. Οἰκονόμου καὶ πολὺ μωρὰ θὰ ἦτο ἡ Ἐφορία, ἂν ἀνεύου αὐτὸ μετὰ Γυμνασιάρχου, ὅστις φιλόπατρις καὶ εὐπαιδευτος καὶ αἰσθηματίας καὶ πολλῆς ἀξίας ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν ἀπεδείχθη ἐν τούτοις ἀνεπίδεκτος συμβιώσεως καὶ συνεργασίας. Ἐλθούσα νέα ἐφορία ὑπὸ ταμίαν τὸν γέροντα Χαδζῆ Σταύρον Χαδζῆ Λαζάρου, ἔλαβε ρητὴν διαταγὴν παρὰ τῆς εἰκοσιτετραμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἣτις εἶνε τροπον τινὰ εἶδος τι διαρκοῦς Βουλῆς ἢ ἀντιπροσωπείας τῆς Κοινότητος Θεσσαλονίκης, ἐκλεγομένη ὑπὸ Γενικῆς Συνέλευσεως, νὰ μὴ ἀνανεώσῃ τὸ συμβόλαιον μετὰ τοῦ κ. Οἰκονόμου. Τὸ πρᾶγμα ἦλθεν ὑπὸ σύσκεψιν μετὰ τῆς εἰκοσιτετραμελοῦς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Ἐφορίας· ἡ συζήτησις ἐξήρθη εἰς βαναυσολογίας καὶ ὁ κύριος Χαδζῆ Λαζάρου παραιτεῖται, νέος δὲ ταμίας διορίζεται τῇ εἰσηγήσει τοῦ Περικλέους Χαδζῆ Λαζάρου, ἀνταγωνιζομένου τὸν συγγενῆ του διὰ λόγους κληρονομικούς καὶ δὲν ξέυρομεν ποίους ἄλλους. Ὅτε ὁ γηραιὸς Χαδζῆ Σταύρου ἰδὼν ἀποκαλυφθεῖσας τὰς μυστικὰς κανονιστολογίας, δηλοῖ ὅτι δὲν παρητήθη, ἀλλὰ μένει ταμίας τῶν Σχολείων. Ἐντεῦθεν τὸ Σχίσμα.

Ἐντεῦθεν δὲ καὶ ὁ ἀγὼν ἀπὸ Κοινοτελεσιλογικῆ μεταβάλλεται εἰς συνταγματολογικόν. Δύο ἐφορεῖαι! Ποία ἡ νόμιμος καὶ ποία ἡ παράνομος; Ἡ μὲν δικαίωματι νομίμου καταγωγῆς, ἡ δὲ δικαίωματι λαϊκοῦ διορισμοῦ. Βλέπετε ἐξ Ἀθηνῶν ὁ λαϊκισμὸς τοῦ κυρίου Οἰκονόμου διήλθε τὸ Αἰγαίον καὶ τὸν Θεσσαλικόν καὶ ἤυρε τὸν ἄλλον Οἰκονόμου, τὸν ἀνοικονόμητον, καὶ ἐνεθρονίσθη ἐν αὐτῷ καὶ ἤρχισεν ἀγὼν τῶν λαϊκῶν στρωμάτων κατὰ τῶν Κοδζαμπασίδων, καὶ ἀγὼν τῶν συντεχνιῶν κατὰ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν λογίων, καὶ ἀγὼν τοῦ ποιμνίου κατὰ τοῦ ποιμένου καὶ ἀγὼν τοῦ ὀρθολογισμοῦ κατὰ τῆς παραδόσεως. Φρικτὰ καὶ νὰ τὰ λέγῃ καὶ νὰ τ' ἀκούῃ τις. Ἐφαντάσθησαν πέλαγος ἐντὸς μιᾶς σκάφης διὰ ζύμωμα. Ὅταν αἱ λέξεις τρώγωσι τὰ πράγματα, τὸ ἔθνος ἢ ἡ κοινότης ἐκείνη ἔχει καρκίνον φοβηθῆτέ την· ὅταν λαὸς τις ἢ κοινότης ἀρχίζει καὶ βλέπη σκιάς καὶ φαντάσματα, πιστεύσατε εἰς νευρικὴν διατάραξιν καὶ φροντίσατέ περὶ τονωτικῶν.

Εἶχεν εὐρεθῆ ἔν μέσον συνδιαλλαγῆς· συγκάσεις Γενικῆς Συνέλευσεως, ἐκλογῆ νέας εἰκοσιτετραμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἐκλογῆ νέας Ἐφορίας καὶ λύσις ὑπ' αὐτῆς, τοῦ μεγάλου, τοῦ φοβεροῦ, τοῦ παμμακεδονικοῦ ζητήματος, τίς ἔξει ὁ Γυμνασιάρχης ἐν Θεσσαλονίκῃ! Βλέπετε ἐπειδὴ τὸ μακεδονικὸν ζήτημα δὲν προσέθετε ψήφους οὐδὲ εἰς τὸν Τρικούπην οὐδὲ εἰς τὸν Κουμουνοῦρον, μὴ παράγον πλὴν τοῦ βάρβακος αὐτοῦ καὶ Παλαμῆδην τινὰ διὰ τὸν ἕνα ἢ Τζιβανόπουλον διὰ τὸν ἄλλον, ἀφέθη ὡς ἄγονον καὶ στείρον εἰς τὴν διοίκησιν τῶν δασκάλων. Δάσκαλοι δὲ δασκάλους γεννοῦν, δασκαλικά δὲ τὰ τῶν δασκάλων.

Καλὰ, ἀλλὰ πῶς νὰ συγκροτηθῇ ἡ Γενικὴ Συνέλευσις οὕτω πως, ὥστε καὶ τὸν Οἰκονόμου νὰ ἀποδιώξῃ ἐξ ὧν τειχῶν καὶ τὸν Οἰκονόμου νὰ διατηρήσῃ ἐσω τῶν τειχῶν. Κανονισμοί, πῶς συγκαλεῖται ἡ Συνέλευσις, ὑπῆρχον, καὶ ἔθιμα δὲ, τοῦ κανονισμοῦ ἐπικρατέστερα, πάλιν ὑπῆρχον. Αἱ συντεχνίαι ὅλαι ἐδίδον 30 ἀντιπροσώπους. Ἡ δὲ τάξις τῶν λογίων, τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν κτηματιῶν ἐνενήκοντα. Τὸν κατάλογον δὲ τῶν κληθσομένων συντάσσουσα ἡ εἰκοσιτετραμελής παρέδιδεν αὐτὸν εἰς τὸν Μητροπολίτην· προσεκάλει δὲ αὐτός. Ἐδῶ ἀρχίζει μετὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ Κόντου

ὁ ἀγὼν τῶν περὶ Δεληγιάννην καὶ τὸν πρῶτον βουλευτὴν Καλαβρύτου Οἰκονόμου. Διὰ τὴν τριάκοντα ἀντιπροσώπους αἱ συντεχνίαι καὶ ὄχι ἐνενήκοντα; Πῶς; αἱ συντεχνίαι δὲν εἶνε τὰ θεμέλια μιᾶς κοινότητος; Καθῆκοντα μὲν τόσον μεγάλη, νὰ ὑποδαστάζωσι: πελώριον οἰκοδόμημα, δικαίωματα δὲ τόσον μικρά; Ἐμπρός! οἱ ὄροι ἄς ἀναστραφῶσιν· αἱ συντεχνίαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, οἱ ἄλλοι εἰς τὸν βυθόν. Τίνας προσεκάλεσεν ὁ Μητροπολίτης εἰς Γεν. Συνέλευσιν; Αὐτοὺς καὶ αὐτούς. Ὅχι. Δὲν φθάνουν. Καὶ τοὺς ἄλλους, καὶ ἐκείνους καὶ ἡμᾶς. Ὅτε ἡ μακροτάτη καὶ ἀπλουστάτη, ἀλλ' ἀτμημέλτος πρὸς ὠραῖον μόνον κῆπον ἀποβλέπουσα αἰθουσα τῆς Μητροπόλεως, πληροῦται πλήθους ἀκατανομάστου, ἀλλὰ πυκνοῦ. Ἦσαν ὁ λαὸς τῶν δύο Οἰκονόμων. Τίνας εἶσθε σεις; λέγει ὁ Μητροπολίτης. Σᾶς προσεκάλεσα; Ὅχι. Ἀδιάφορον· εἴμεθα πολῖται· δικαίωμα ἔχομεν ψήφου. Ζήτη ἡ καθολικὴ ψηφοφορία. Δὲν σᾶς ἀναγνωρίζω, οὔτε δύναμαι νὰ προσδρεύω τοιαύτης συνεδριάσεως. Τὴν διαλύω καὶ ἀποχωρῶ. Ἀποχωροῦσι καὶ οἱ σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμὸν συγκληθέντες. Μένουσι δὲ μόνον οἱ ἀντιπολιτευόμενοι, γυμνοὶ καὶ ἀκέφαλοι.

Καὶ συνεδριάζουσι, στηλῖται γινόμενοι φιλελεύθεροι. Συνεδριάζουσι μάλιστα εἰς συντακτικὴν συνέλευσιν. Ὅλοι ἕνας καὶ ἕνας. Ροβεσπιέρροι ὅλοι καὶ Δαντῶνες. Ἐμπρός! Συντάσσουσι νέους κανονισμούς. Ὀλίγον ἀκόμη καὶ προκηρῦσσουσι Δημοκρατίαν. Ἄς τὸ ἔκαμνον! Ἀλλὰ τὰ χαρτιά, αἱ λέξεις, ὁ δασκαλισμὸς κλίνουσι ὅλα τὰ ρήματα, ὀραλὰ καὶ ἀνώμαλα, μόνον εἰς πολιτειακὰς ἀνωμαλίας δὲν ἔρχονται. Παρουσιάζουσι τοιοῦτους κανονισμούς εἰς ἐπικύρωσιν τῷ μητροπολίτῃ. Ὁ μητροπολίτης ἀρνεῖται καὶ γράφει εἰς τὸ Πατριαρχεῖον.

Ἐδῶ παρεμβαίνει ἡ ἐνέργεια τοῦ Πατριαρχείου, σκοτεινὴ ὡς ἐσωτερικὸν ἀτμοσφῆτος, τοῦ δὴ λεγομένου τουρκιστί *καρακαζιάνου*. Ἐνέργεια ἐπαμφοτερίζουσα, κατὰ βῆθος ἐχθρική εἰς τὸν Μητροπολίτην, κατ' ἐπιφάνειαν δὲ εὐχγγελίζουσα. Ὁ Μητροπολίτης ἐμήνυσε ρητῶς: Μοῦ ἐπιβάλλετε νὰ ὑπογράψω κανονισμοὺς παραсуαναγωγῆς, ἀλλὰ τότε ἐγὼ παραιτοῦμαι. Τὸ δὲ Πατριαρχεῖον ἀνεμάσσα εἰς τὰ χεῖλη τὴν εἰρήνην, ἐνῶ ὁ στόμαχος ἀνεμνηκᾶτο παραίτησιν. Τὸ λάθος τοῦ Μητροπολίτου ὑπῆρξεν ἢ ὑπ' αὐτοῦ ἀναβολὴ τῆς ἐκλογῆς νέας Ἐφορίας, καὶ δὴ τῆς συγκλήσεως Γενικῆς Συνέλευσεως, καθ' ἣν ἐποχὴν τὰ πράγματα ἦσαν ἐν εἰρήνῃ.

Ὅτε—ἀπουσιάζοντος τοῦ Μητροπολίτου ἐν χωρίῳ, κέντρῳ γενομένου τῶν Οὐνιτῶν, ὅπου κατεγίνετο νὰ ἐπαναφέρῃ πρόβατα ἀπολωλῶτα—ἡ μιᾶ ἐφορία σφραγίζει τὰ σχολεῖα καὶ ἡ ἄλλη τὰ ἐκβιάζει, προσφιγῆ δὲ γίνεται εἰς τὴν διοίκησιν διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰρήνην μετὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἑλλήνων. Τὰ μετ' ἐπιταῦτα τὰ γινώσχετε. Ἡ τουρκικὴ διοίκησις ἔθεσε τὴν μύτην τῆς εἰς τὰ ἔθνηκά μας· δὲν ἐννοεῖ νὰ τὴν ἀποσπᾶσθαι πρὶν ἢ πταρνηθῆ ἐντὸς καὶ μολύνη τὰ κοινοτικά τῆς Θεσσαλονίκης. Ποῖοι εἶσθε σεις; Τίνας οἱ ἄλλοι; Ἐξ Ἑλλάδος ἢ ἐκ Τουρκίας; Διὰ τί Ἑλλήνες καὶ ὄχι ραγιάδες; Ποῖον Πανεπιστήμιον σᾶς ἐγαλοῦχησε; Τὸ ἔθνηκόν τῶν Ἀθηνῶν; Διὰ τί ὄχι κανένα Ρουσδιὲ δικό μας;

Αὐτὸ εἶνε τὸ διήγημα. Ποῖον δὲ τὸ δρᾶμα; Ὅτι δὲν ὑπάρχουν Ἑλλήνες καὶ Ἑλλαδίται, ὡς ἠύχετό ποτε ὁ κ. Σκυλίσης ἐν τῇ «Ἡμέρᾳ», ἀλλ' ὅτι πάντες Ἑλλήνες ἢ πάντες Ἑλλαδίται. Θεὸς ὕψιστος ὁ ἐγοῖσμός, μὲ τὸ Δωδεκάθεον αὐτοῦ, τὰ πάθη θεοῦ ἐμαφορδίτους καὶ τὰς μικροφιλοτιμίας, οἰκτίστας ψωροθεάς. Καὶ διὰ τί τάχα οἱ ἐν Θεσσαλο-

νίκη νὰ ἀρνηθῶσι τὸν ἑλληνισμόν των; Ὅ,τι βλέπουσιν ἐν Ἀθήναις, τοῦτο πράττουσιν ἐκεῖ. Κόμματα ἐδῶ, κόμματα ἐκεῖ. Μισοπάτριδες ἐδῶ, μισοπάτριδες ἐκεῖ. Συμφέροντα ἐδῶ, συμφέροντα ἐκεῖ. Ἐμπρός! ἄδελφοί ἐν κακουργίαις, ἄδελφοί ἐν ἀδιαφορίᾳ. Ἡ Ἑλλάς ἐμεγάλωσθε τὰ σύνορα κατέπεσαν δὲν ὑπάρχει πλέον Πηνειός, δὲν ὑπάρχει Ὀλυμπος. Ἡ Μακεδονία εἶνε δική μας. Πρὶν τὴν κατακτῆσι μὲν διὰ τῆς ἀρετῆς, τὴν κατεκτήσαμεν διὰ τῆς κακίας. Κατάκτησις καὶ κατάκτησις.

Καὶ τῶρα ἡ εὐχή μας δὲν εἶνε νὰ ἐπαναστηθῶσι πάλιν τὰ σύνορα καὶ τὰ δρόσημα, ἀλλ' ἀντὶ τῆς ἐνώσεως ἐν τῷ κακουργεῖν, ἄς ἐνωθῶμεν ἐν τῷ ἀνδραγαθεῖν. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχε διαφορὰ μεταξύ μεγάλων καὶ μικρῶν, θὰ νυχόμεθα μὲ τὴν προσεχῆ ἀποχώρησιν τοῦ Τρικούπη πρωθυπουργοῦ νὰ ἔχωμεν καὶ τὴν προσεχῆ τοῦ Οἰκονομοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης. Ἐσπούδασεν ἀρχαιολογίαν ἄς ἔλθῃ νὰ διορισθῇ ἐδῶ ἔφορος ἀρχαιοτήτων, ἄς ἔλθῃ νὰ τὸν περιφέρωμεν ἐν ταῖς ἀγκάλαις μας ἀπὸ πρωίας μέχρι ἑσπέρας· ἀλλ' ἀπὸ τὴν Θεσσαλονικίαν ἄς φύγῃ. Τοῦ σκηνδαλοῦ ἐκλείποντος, θὰ συνεκλείψῃ ἡ εἶσις. Καὶ μετὰ τοῦτο, ἄς λουστῶσιν εἰς ἀλυμραν πηγὴν δακρύων οἱ Θεσσαλονικεῖς ὅλοι, ἄς κύψωσιν ἅπαντες ἁμαρτωλοὶ, ἄς μελαγχολήσουσιν ὀλίγον συλλογιζόμενοι ποσάκις αὐτοὺς τοὺς τελευταίους μῆνας ἐμαχαίρωσαν τὴν πατρίδα, καὶ ἄς ριφθῶσι σοβαροὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν ἐργασίαν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Τὰ ἐν Τριπόλει

Λεπτομέρεια τῶν λυπηρῶν συμβάντων εἶνε αὐταί:

Ὁ φονεὺς Μανέττας ὁ Βουινισιώτης, μὴ ἔχων συγγένειαν μετὰ τοῦ βουλευτοῦ Μανέττα, ἐπίεζε τοὺς χωρικοὺς, ἕνα δὲ μάλιστα ἐσχάτως ἐκάκωσεν. Ἦτο διευθυντὴς οἰνοπνευματοπωλείου τὴν τέχνην, παλληκαρᾶς δὲ τὴν ἐπιστήμην, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ κ. Ζέγγελη. Ὁ κ. Ρεβελιώτης, καθὼ μέλλων Δήμαρχος, τῷ ἐζήτησε λόγον διὰ τὰς πιέσεις αὐτάς, οὗτος δὲ ἀντὶ ἀπαντήσεως ἀπεπειράθη νὰ τὸν ραβδοκοπήσῃ. Ὅτε κατασχῶν τὴν ράβδον ὁ Ρεβελιώτης, ἐπέτεθη κατ' αὐτοῦ διὰ μαχαίρας ὁ Μανέττας. Παρεμβάντων ὅμως πολιτῶν, ἡ ἀπόπειρα ἐματαιώθη, ὁ δὲ ἐπιτεθείς συνελήφθη ὑπὸ τῆς περιπόλου, ἣτις ἐνῶ τὸν ὠδήγει εἰς τὴν Μοιραρχίαν, συναντηθεῖσα καθ' ὁδὸν ὑπὸ τοῦ ὑπενωματάρχου Κάπου, τοῦ τὸν παρέδωσε, κατὰ διαταγὴν τ.υ. Μετ' ὀλίγα βήματα ὁ πιστὸς ὑπενωματάρχης τὸν ἀπολύει καὶ τοῦ δίδει τὴν μάχαιραν ὀπίσω, βεβαίως ἐνθαρρύνων αὐτὸν νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐπίθεσιν.

Ἡ ἐπίθεσις τὴν δευτέραν φορὰν ἐγένετο ὅχι ἐν τῇ πλατείᾳ, ὡς ἡ πρώτη, ἀλλ' ἐκεῖ που πλησίον, μετὰ παρέλευσιν ὥρων καὶ ἐξ ἐνέδρας. Καὶ πρῶτον ἐτραυμάτισεν αὐτὸν εἰς τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν διὰ νὰ τὸν θέσῃ ἐκτὸς μάχης, εἶτα εἰς τοὺς κροτάφους, τρίτον κτύπημα εἰς τὴν ὀσφύν, τέταρτον, τὸ καὶ καιριώτατον, εἰς τὴν ὠμοπλάτην. Δύο κλητῆρες ἠθέλησαν νὰ τὸν καταδιώξουν, ἀλλὰ παρεμβὰς ὁ χωροφύλαξ Ρεγγιέλος εἰμπόδισε τοὺς κλητῆρας καὶ νυκλόυε τὴν ἀπόδρασίν του.

Τί δὲ ἐγένετο ὁ Κάπος, ὁ συνεργός, ὁ Ρεγγιέλος, ὁ φυγαδευτής; Γελάσατε. Ὑπεβλήθησαν εἰς φυλάκισιν δέκα ἡμερῶν ἴσως διότι ὁ Ζέγγελης δὲν ἐννοεῖ νὰ παραπεμφθοῦν ὡς κακουργήσαντες ὑπὸ τὴν σημαίαν του.

Τὰ πνεύματα ἔκτοτε ἐν Τριπόλει εἶνε ἐν ἐξάψει. Πλὴν

τοῦ ἐμπρησμοῦ τῆς *Λαρόζας* (οἰνοπνευματοπωλείου) τοῦ ἐνόχου ἀπειλοῦνται καὶ ἄλλα ἐργοστάσια καὶ οἰκίαι φίλων τοῦ αὐτοῦργου νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸ πῦρ.

Ἐνεκα δὲ τοῦ τρυγητοῦ οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἔξω καὶ πολὺ πιθανὸν νὰ ἔχωμεν τρομερὰς ἀντεκδικήσεις τῶν φίλων τοῦ Ρεβελιώτου κατὰ τῶν φίλων τοῦ Ζέγγελα.

Πάντες εὐχονται τὴν διάσωσιν τοῦ ἀγαθοῦ Ρεβελιώτου, ὅστις μόνος εἶνε ἱκανὸς νὰ προλάβῃ πολλὰ δυστυχήματα.

Καὶ ἔχουσι δίκαιον παρὰ πολὺ δίκαιον. Καταργηθεῖσθαι τῆς διοικήσεως ἐπὶ Τρικούπη, οἱ πολῖται αὐτοδιοικοῦσι. Μετὰ τὸν τραυματισμὸν λοιπὸν ἐν Τριπόλει τοῦ δημάρχου Ρεβελιώτου ἐκδικιζόμενοι οἱ συνδημόται αὐτοῦ ἐπυρπόλησαν τὸ ρακοποιεῖον τοῦ φονεῦς Γ. Μανέτα καὶ ἀπειλοῦσι νὰ πυρπολήσωσι καὶ τὴν οἰκίαν του. Ταῦτα κατὰ σημερινὸν τηλεγράφημα.

Θέλετε καὶ ἄλλο τεμαχίδιον τῆς στρατιωτικῆς μας εἰκόνας; Ἰδοὺ. Κατὰ τὴν μεταξύ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας σύμβασιν τοῦ Ἰουνίου 1881, ἡ Πρέβεζα δὲν πρέπει νὰ εἶνε ὠπλισμένη. Καὶ ὅμως ἐνῶ χαίνουσιν ἐπ' αὐτῆς τηλεβόλα τῶν 87 ὕφεκατ. τὸ ἡμέτερον Ἀκτιον (ἢ Ποῦντα) ἄοπλος. Θέλετε νὰ ἴδῃτε καὶ ἐν ράκος προξενικῆς εἰκόνας; Ὁ ἐν Πρεβέζῃ πρόξενός μας κ. Σουντιος οὕτε ἐκονοποίησεν ἀκόμη εἰς τὴν κυβέρνησιν του τὸν ὀπλισμὸν τῆς Πρεβέζης.

Κατὰ μῆνα Αὐγούστου ἀπεβίωσαν ἐν Ἀθήναις 162. Τὴν πλειοψηφίαν (36) ἐθέρισαν νόσοι τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος. Μετ' αὐτὴν ἔρχεται ἡ φθίσις τῶν πνευμόνων (11), ὁ μοιόβαθμος ὁ τιφοειδὴς πυρετός (11) καὶ ἄλλους ἄλλαι. Κατὰ τμήματα ἡ μεγαλειτέρα θνησιμότης παρετηρήθη εἰς τὸ 5' τμήμα. Φεύγετε ἀπ' αὐτοῦ.

Ἰπάρχουσι συστηματικοὶ ταραξίαι, συλλαμβανόμενοι ἐπὶ διαταρᾶσι ἀπαξ, δις, πολλακίς. Οὗτοι, κίριε Διευθυντά, πρέπει νὰ μένουν ἀτιμώρητοι; Τὸ ἀστυνομικὸν δελτίον τοῦ ἀναφέρει κάθε λίγα ἢ δὲ Εἰσαγγελία τί κάμνει; Οὐδὲ λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς καταγγελίας τῶν ἀπειλούμενων. Οὕτω χθὲς ἐν τῇ ὁδῷ Σόλωνος τέσσαρες πέντε τοιοῦτοι ἐπέβαλλαν εἰς διευθυντὴν καφενοῦ τινος **νὰ τὸ κλείσῃ**, διότι ἔτσι ἠθέλαν. Ὅστε ὁ κύριος Διευθυντής ἔχει καὶ ἄλλους συνδιευθυντάς. Ἰπάρχει ἀστυνομία Κορσονάκου καὶ ἀστυνομία τραμπούκων. Ἡ δευτέρα ἰσχυροτέρα τῆς πρώτης. Διότι οἱ κλητῆρες χθὲς ἀφῆσαν ἐπανελθόντων δὲ ἐκείνων, ἔσπασαν καρέγλας, ἀνεποδογύρισαν τραπέζια, καὶ ἠνάγκασαν τὸν καταστηματοῦρχον νὰ τὸ κλείσῃ. Βλέπετε, αὐτοὶ ἀγριώτεροι τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Μαγκούρηδων. Καὶ ὁ ταλαίπωρος καταστηματοῦρχος ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύβῃ· ἀλλὰ τί ἔκαμεν; Ἐποτίσθη μισθὸν ὁκάν ρούμι καὶ ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὸ ρεβόλβερ καὶ ἐπερίμενε νὰ ἔλθουν καὶ τρίτην φορὰν. Τί θὰ ἐγένετο ἂν ἐπανήρχοντο; Φονικόν. Ποίος θὰ ἦτο ὁ αἴτιος τοῦ φονικοῦ; Ὁ κ. Κορσονάκος. Δὲν παραιτεῖται λοιπὸν καλλίτερα, τόσον ἀγαθὸς φίλος, ἀφῶ δὲν ἔχει ἐξουσίαν, παρὰ νὰ γίνεταί αἰτιος δυστυχημάτων;

Ἐξεδόθη ἐκ τοῦ καλλιτεχνικωτάτου τυπογραφείου τῶν ἀγαπητῶν ἀδελφῶν Περρῆ καὶ τὸ τέταρτον τεῦχος τῆς *Ἐφημερίδος τῆς Ἐταιρίας τῆς Ὑγεινῆς*. Τὸ κυριώτερον καὶ